

La Femosa

març-abril de 2016

Número 281

P.V.P. 3€

Revista d'opinió i informació local. ARTESA DE LLEIDA

CANTATA 1714-2014. 300 ANYS VENCENT

EXPOSICIÓ 100 ANYS D'ESCOLA

100 ANYS
D'ESCOLA

Edita

Agrupació Cultural la Femosa
Carrer dels Gallart, 7
25150 Artesa de Lleida (Segrià)
Telèfon: 973 167809
E-mail: lafemosa@artessalleida.cat

Direcció i coordinació

Josep Gallart Fernàndez
Lluís Gil Fontanet

Col·laboradors

Alternativa Ecologista d'Artesa
Cèlia Argilés Andrés
Georgina Badia Anglés
Albert Batiste Bonet
Miquel Carrera Castellví
Adolf Costafreda Castillo
Isidre Drudis Bellmunt
Josep Maria Esteve Muñoz
Felip Gallart Fernández
Josep Gallart Fernández
Sofía Gallego
Roger Gil Barberà
Lluís Gil Fontanet
Miquel A. Navarro Solé
Joan Ramon París Oró
Lara Ribas Gené
Ramon Serra Batlle
Eulàlia Solà Miró

Fotografies

Arxiu fotogràfic de La Femosa
Josep Mª Esteve Muñoz
Isidre Drudis Bellmunt
M. A. Florensa Bertran
Josep Gallart Fernàndez

Correccions

Eulàlia Solà Miró

Impressió

Impremta Payà, Lleida

La Femosa 2ª època
Número 279,
març-abril de 2016
DL L 264-1981
ISSN: 2339-7365
PVP: 3 euros

Els articles que apareixen a les pàgines de *La Femosa* reflecteixen únicament l'opinió de llurs signants.

SUMARI

D'ahir i d'avui	3.....
Pòrtic.....	4.....
Actualitat artesenca	5.....
Sortida del Griu a Cabrera de Mar.....	15
<i>Domus domini</i> . Les escoles.....	16..
El meu primer dia d'escola	17..
La tercera guerra mundial.....	19..
Veü d'Artesa (primer periòdic artesenc).....	20
Entrevista amb Joan Brenes	22
Visions del Caire.....	24..
Les persones grans i les noves màquines.....	28
Les activitats de l'Alternativa.....	29
Cròniques del CF Artesa de Lleida.....	31
Ho hem llegit a... ..	32...
Mots encreuats	32..
Entreteniments.....	33..
Ho hem llegit a... ..	34..
Telèfons i horaris d'interès	35
Solucions als passatemps.....	35
Enigma.....	35....
Imatges d'actualitat	36..

Amb el suport de:

INSTITUT
D'ESTUDIS
ILERDENCS

Fundació Pública de la Diputació de Lleida

Generalitat de Catalunya
Departament de la Presidència

Diputació de Lleida d'Artesa de Lleida

Ajuntament

INSTITUT RAMON MUNTANER
Fundació privada dels Centres d'Estudis de Parla Catalana

D'AHIR I D'AVUI

Extrem sud de la Vileta a l'any 1905, als anys seixanta del segle XX i en l'actualitat.

Fotos: Isidre Drudis

PÒRTIC

Massa sovint els nostres pòrtics tenen un to pessimista i denuncien mancances que ens allunyen del poble que voldríem. Aquesta vegada estem contents de poder reflectir dos esdeveniments que s'han produït aquest abril i que ens donen arguments per a l'optimisme i l'esperança.

Cantata 1714-2014 , 300 anys vencent

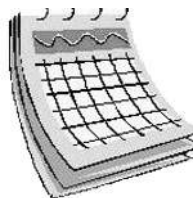
El primer en el temps es va produir el dia 9 d'abril amb la inauguració de la Primera Fase de l'Espai Poliesportiu Cobert on hi van assistir, entre altres autoritats, l'alcalde d'Artesa, Pere Puiggròs, el secretari general de l'esport, Gerard Figueras, la directora territorial de Governació, Administracions Públiques i Habitatge a Lleida, Anna Feliu; representants de la Diputació de Lleida i del Consell Comarcal del Segrià. Dins dels mateixos actes d'inauguració, per la tarda del mateix dia, a la mateixa pista poliesportiva es va interpretar la Cantata "1714-2014, 300 anys vencent" de Josep Rosinach i Boronat amb la participació de més de dues-centes persones: 10 músics, 3 cantants, set corals ponentines, entre elles la del nostre poble, i 7 rapsodes locals dirigits per Josep Ramon Bonet. Una obra que va commoure i emocionar el públic per les seves dimensions i la seva gran qualitat i sensibilitat.

Inaugurada el dia 10 d'abril pel Delegat d'Ensenyament de Lleida, Miquel Àngel Cullerès, l'Exposició sobre les escoles d'Artesa de Lleida és el segon esdeveniment i s'emmarca dins de la celebració del centenari de la col·locació de la primera pedra de l'edifici escolar,

l'any 1916. A partir de textos, imatges, fotografies, plànols, la reproducció d'una classe de primers del segle XX i diferents mostres de llibres, treballs i documentació escolar, l'Exposició és un complet recorregut a la història de les nostres escoles des de les primeres notícies, a principis del segle XVIII, fins a l'actualitat. El seu responsable, Josep Ramon Gallart, col·laborador de la nostra revista, ha aconseguit una vegada més realitzar un magnífic exercici de divulgació històrica.

Inauguració de l'exposició 100 anys d'escola

ACTUALITAT

Essepe Maria

ARTESENCA

Fotos: Arxiu la Femosa, J. Ma Esteve i M. À. Florensa

XERRADA D'UNIÓ DE PAGESOS

El 17 de febrer, Unió de Pagesos va organitzar, a 2/4 de 8 de la tarda, una conferència a la sala d'actes de Casa de la Vila sobre "La ITV de la maquinària agrícola i el cadastre de rústica". En la xerrada hi van participar com a ponents Josep Carles Vicente, membre de la permanent i responsable d'organització, i Ricard Torrent, delegat sindical de la Unió de Pagesos de Catalunya a Puigverd de Lleida.

Inspecció Tècnica de vehicles agrícoles del 12 de febrer

ASSEMBLEA DE L' ASSOCIACIÓ ESPORTIVA SUPERBÉ

El passat 19 de febrer, l'Associació Esportiva SUPERBÉ, va realitzar la seva primera assemblea anual de socis i sòcies a la sala d'actes de Casa de la Vila.

En la mateixa, els membres de la junta van explicar les diferents activitats que tenen pensades realitzar al llarg d'aquest any 2016, com ara una sortida familiar a la neu, caminades pels voltants d'Artesa

i fora de la vila, pedalades, etc.

Participants a la reunió del 19 de febrer organitzada per l'Associació Esportiva Superbé

EXCURSIONS DE LA LLAR DE JUBILATS

Durant aquests darrers mesos l'Associació de Jubilats del nostre poble ha organitzat diferents excursions. Així, el passat 28 de febrer, van organitzar una sortida per visitar la Fageda d'en Jordà a la Garrotxa i a Sant Joan de les Fonts, on van poder gaudir d'una calçotada.

Pel dia de la Mona, el 28 de març, la sortida fou per visitar el municipi aragonès d'Alquézar, situat a la província d'Osca. El poble està declarat patrimoni historicoartístic pel seu conjunt medieval, format per un castell-colegiata i uns carrers estrets i amb les cases de pedra.

Finalment, el dia 16 d'abril, es va organitzar una sortida per anar a veure la representació de La Passió de Cervera.

La mona a la Llar dels Jubilats

Excursió a Alquézar

Excursió a la Passió de Cervera

ELECCIONS A LES CAMBRES AGRÀRIES

El diumenge 28 de febrer es van celebrar eleccions a les cambres agràries per determinar la representativitat de les organitzacions professionals agràries de Catalunya.

D'un cens de 71 electors, van exercir el seu dret de vot un total de 37 votants (43,66 %).

Els resultats foren els següents:

UNIÓ DE PAGESOS DE CATALUNYA: 28 vots (75,68 %)

JOVES AGRICULTORS I RAMADERS DE CATALUNYA (JARC): 6 vots (16,21 %)

ASOCIACIÓN AGRARIA - JÓVENES AGRICULTORES (ASAJA): 3 vots (8,11 %)

Panar publicitari d'un dels sindicats que va conèixer a les eleccions agràries

JUTGE DE PAU

En el ple de l'Ajuntament celebrat el dia 7 de març, es va procedir a la renovació del càrrec de jutge o jutgessa de Pau del nostre poble. Es van presentar per a l'elecció 10 candidats i candidates entre els quals es va escollir al Jutge de Pau titular i a un de substituït.

En la sessió fou elegit com a jutge de Pau titular al senyor Miquel Casals, que ja ha exercit el càrrec en els darrers quatre anys. Com a jutgessa de Pau reserva fou escollida la senyora Maria Eugènia Olomí.

Ple de l'Ajuntament del 7 de març

XERRADA I TALLER DE L'ASSOCIACIÓ DE DONES

L'Associació de Dones *La Pubilla* va organitzar un taller de tècniques per treballar el vidre. El taller fou a càrrec de la Maria Serra i es va organitzar en dues sessions, els dies 5 i 12 de març, al local dels temporers de 2/4 de 5 a les 7 de la tarda. El dia 8 de març, dia de la Dona treballadora, a

les 7 de la tarda, l'Associació de Dones, va organitzar una xerrada sobre l'osteoporosi i la menopausa. La xerrada fou a càrrec de la presidenta i nutricionista de l'Associació Hera.

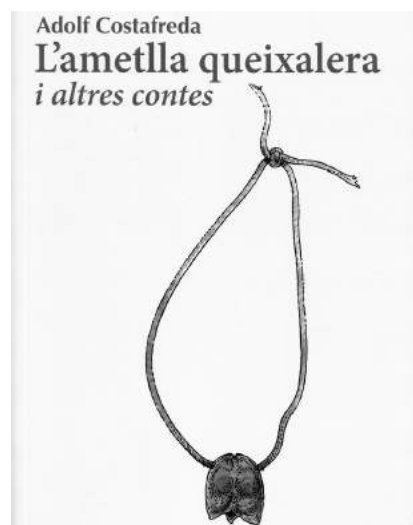
Conferència sobre l'osteoporosi

Taller de tècniques per tallar el vidre

ASSEMBLEA DE L'A.C. LA FEMOSA

El dia 10 de març, a les 10 del vespre, va tenir lloc al local social de l'entitat, l'assemblea anual de socis i sòcies de l'Agrupació Cultural La Femosa. En ella es va donar comptes de l'exercici del 2015 i de les activitats que s'estan preparant per a dur a terme durant aquest any 2016, com ara, la col·laboració en el centenari de l'escola del nostre poble, l'organització de l'exposició "100 anys d'escola", la publicació del llibre "L'ametlla queixalera i altres contes" d'Adolf Costafreda, la coorganització de la parada de llibres i roses de Sant Jordi o l'edició de diferents llibres, entre altres

BUS DE LA SALUT

A mitjans del mes de març, va tornar a venir al nostre poble El Bus de la Salut. Amb la voluntat de conscienciar en salut i prevenir possibles malalties, el bus recorrerà 40 pobles de la demarcació de Lleida per realitzar diferents proves indolores a persones d'Atenció Primària amb factors de risc i dins de la franja d'edat de 40 a 70 anys, citades de forma aleatòria. Les proves es realitzen durant 60 minuts, i en l'edició d'aquest any, el bus

ha anat acompanyat d'una caravana on es realitzen més proves cardiovasculars i renals.

ACTES DE LA SETMANA SANTA

A finals del mes de març es va dur a terme tota l'activitat litúrgica habitual de la Setmana Santa. Els actes foren:

- .- 20 de març, Diumenge de Rams amb la benedicció dels Rams a les 10 del matí i la posterior celebració de la Santa Missa.
- .- 21 de març, Dilluns Sant, celebració de la missa a les 6 de la tarda.
- .- 24 de març, Dijous Sant, celebració de l'Eucaristia a les 8 del vespre i de l'Hora santa a les 10 de la nit.

Cerimònia d'encesa del Ciri Pasqual

- .- 25 de març, Divendres Sant, Via Crucis a les 8 del matí, celebració de la Passió a les 7 de la tarda i Processó del Sant Enterrament a les 10 de la nit.
- .- 26 de març, Dissabte de Glòria, Santa vigília Pasqual.
- .- 27 de març, Diumenge de Resurrecció, amb la celebració de la missa a les 12 del migdia.

Processó de Setmana Santa

24 HORES NON-STOP SOLIDARI

De les 10 del matí del dissabte 26 de març, a les 11 del matí del diumenge 27 de març (aquella nit es va produir el canvi a l'horari estival), el jove del nostre poble Marcel Mor, va dur a terme un altre dels reptes solidaris i extrems als quals ens té acostumats.

En aquesta ocasió, el repte consistia a ajudar a l'AP.I.E.R (Associación Pro Investigación de Enfermedades Raras), a arribar als 1700 km acumulats ja sigui pedalant, caminant o corrent. Aquest cop, en Marcel va elegir la bicicleta, pedalant durant 24 hores seguides per un circuits d'uns 9 km de longitud que anava d'Artesa a Puigverd de Lleida, fent una volta per cada poble cada cop que s'hi arribava.

Foren moltes les persones que el van acompanyar durant les 24 h que va durar el repte, però cal destacar en Ton Puiggrós i en Gerard Calderó que el van acompanyar durant les hores més complicades de la nit.

FINAL DE LES OBRES DE LA CARRETERA D'ASPA

Finalment, complint les previsions, el passat 8 d'abril es va reobrir al trànsit la carretera d'Aspa després que les obres d'eixamplament i millora que es duïen a terme des de principis d'any fossin acabades. Això sí, es va reobrir al trànsit la carretera sense que la senyalització de la mateixa fos completa.

Les obres, llargament reclamades pel territori, no han estat exemptes de polèmica i controvèrsia degut a la nul·la sensibilitat pel patrimoni natural i el patrimoni cultural que demostren les administracions que ens governen, en aquest cas, la Diputació de Lleida, i que heu pogut anar seguint en les darreres revistes publicades.

ACTIVITAT DE L'ESCOLA DE MÚSICA

El passat 2 d'abril, la coral de vaillets de l'Escola Municipal de Música d'Artesa de Lleida, conjuntament amb les escoles de música d'Alpicat, Alcoletge, Puigverd de Lleida, Torrefarrera, de l'Orfeó Lleidatà i la de l'escola Sagrada Família de Lleida, van participar en la cantata "*Al ball sense un badall*".

En l'edició d'aquest any, la cantata s'ha celebrat a Puigverd de Lleida. La jornada va començar a 2/4 de 10 del matí, hora programada per l'arribada de tots els participants per tal de començar els últims preparatius abans de la posada en escena davant del públic, la qual començà a partir d'1/4

de 5 de la tarda.

La cantata "*Al ball sense un badall*", escollida per a l'edició d'aquest any 2016, és una cantata on uns instruments populars prenen vida i fan un gran ball de Festa Major. Així, gràcies a diferents cançons, vam poder conèixer diferents instruments tradicionals catalans, com ara l'acordió, la mandolina, la simbomba, la gralla, el flabiol, el tamborí, etc.

Guitarrada a Alcoletge (Foto: Eva Drudis)

El dia 9 d'abril, en aquesta ocasió al Pavelló Municipal d'Alcoletge, les mateixes escoles participants en la cantata, van oferir una guitarrada oberta a tothom. El concert, que va començar a les 5 de la tarda, tenia un repertori basat en cançons populars de sèries de dibuixos animats com ara *Shin Chan*, *Els Picapedra*, *La Pantera rosa* o *Bola de Drac*.

Dintre dels actes previstos per la Setmana Cultural, el dia 15 d'abril, a les 6 de la tarda, va tenir lloc a la sala del Teatre Municipal d'Artesa de Lleida, el concert anomenat *mmm... mostra de música moderna*, on els combos que les diferents escoles participants van interpretar un seguit de cançons modernes d'estil pop i rock, demostrant el nivell d'anglès que tenen el nostre jovent. Això si, el públic assistent va agrair que un dels combos del nostre poble cantés en català.

Finalment, un any més, el cap de setmana del 16 i 17 d'abril, l'Orfeó Lleidatà, del qual forma part l'escola municipal de música del nostre poble, va

Concert *mmm... mostra de música moderna*

organitzar unes colònies musicals d'instruments de corda anomenat *De Gresca amb l'orquestra*, que enguany celebrava el desè aniversari. En el taller hi van participar alumnes de violí de l'escola d'Artesa de Lleida, i va acabar amb un concert a la sala *La Unió* d'Alpicat, el diumenge 17 d'abril a les 7 de la tarda.

Concert *mmm... mostra de música moderna*

TORNEIG D'ESCACS (per Albert Batiste)

El dia 17 d'abril, a finals de la setmana cultural, es va celebrar un torneig d'escacs a la Sala de la Llar del Poble amb l'objectiu de fomentar la participació local. En el torneig van participar 14 adults i 6 nens i nenes, en la seva pròpia categoria. El torneig es va estructurar en format suís, 5 rondes i 15 minuts per jugador. En el torneig infantil la estructura va ser un "tots contra tots", amb 15 minuts per jugador. Respecte a la procedència dels participants la majoria eren d'Artesa i algun dels pobles veïns com podien ser Puigverd o Juneda. Els participants van gaudir d'un mati enmig de taulers d'escacs i per molts nens i nenes va ser la seva primera experiència en un torneig d'escacs, malgrat que era molt casolà. El guanyador del torneig va ser Ramon Bonet, procedent de Juneda, amb 5 victòries. El primer classificat local va ser Jose Bonastre amb 3 victòries.

ACTES DEL CENTENARI DE L'ESCOLA

Durant el mes d'abril, van continuar els actes previstos per commemorar el centenari de la col·locació de la primera pedra de les escoles municipals, que va tenir lloc el 4 febrer de 1916, els quals van començar el passat mes de febrer i finalitzaran el proper 4 de juny.

Així, el passat dia 1 d'abril, es va celebrar al pati de les escoles una festa per estampar les mans de tots els alumnes, mestres i membres de la comunitat educativa que hi van voler assistir, convertint una de les parets del pati en un record que perdurarà per molts anys.

Estampació de mans a la paret del pati de l'escola

El següent acte fou la inauguració, el dia 10 d'abril, d'una exposició sobre la història de l'educació i les escoles a Artesa de Lleida, des d'inicis del segle XVIII, en què apareixen les primeres notícies documentals, fins als nostres dies. Mitjançant uns plafons explicatius i un gran recull fotogràfic, els visitants van poder copsar els difícils orígens de l'escola al nostre poble, i constatar com ha anat evolucionant, al llarg de tots aquests anys, la forma d'ensenyar als nostres nens i nenes.

L'exposició també vol representar un sentit homenatge a tots i totes les mestres que han passat per les nostres escoles i que, petita o gran, han deixat la seva petjada en tots nosaltres. En una part de l'exposició es va recrear una aula en la primera meitat del segle XX, i també s'hi va poder observar un recull variat de llibres, llibretes, notes, manualitats i altres documents de diferents èpoques.

Recreació d'una aula dels anys 20 del segle XX

L'exposició, inclosa dintre dels actes de la setmana cultural del nostre poble, fou organitzada conjuntament entre l'Agrupació Cultural La Femosa, l'escola Els Til·lers i l'Ajuntament d'Artesa i oamptà amb la col·laboració de l'AMPA en les tasques de muntatge. La mostra fou inaugurada pel senyor Miquel Àngel Cullerés, delegat del Departament d'Ensenyament a Lleida.

Tothom qui vulgui pot visitar l'exposició fins al dia 8 de maig.

L'últim acte d'aquest mes d'abril relacionat amb el centenari de l'escola, fou la presentació a tota la comunitat educativa del projecte "100 anys d'escola", realitzat pels nens i nenes que actualment van a l'escola al nostre poble, en què van fer una comparativa evolutiva de l'ensenyament durant els últims 100 anys. Tots els assistents a la mateixa van poder copsar les diferències entre els jocs i les formes d'ensenyar que van tenir els nostres avis, els nostres pares, nosaltres o els nostres fills i filles.

Exposició 100 anys d'escola

INAUGURACIÓ DE L'ESPAI POLIESPORTIU COBERT

Entre el 9 i el 17 d'abril es va celebrar, un any mes, la Setmana Cultural. En l'edició d'enguany, més llarga del normal, cal destacar els actes d'inauguració de l'anomenat Espai Poliesportiu Cobert, un gran equipament pel nostre poble, que esperem que tingui un gran ús.

La inauguració pròpiament dita es va realitzar a 2/4 de 2 del migdia, i va estar presidida pel Secretari General de l'Esport de la Generalitat de Catalunya, el sr. Gerard Martí Figueras Albà. A l'acte també hi van assistir representants de la Diputació de Lleida, el Consell Comarcal del Segrià, institucions que han col·laborat en el finançament de les obres, així com representants dels governs municipals dels pobles del voltant d'Artesa.

Acte d'inauguració de l'espai poliesportiu cobert

Tot seguit, hi va haver un dinar de germanor a la sala del Teatre Municipal amb la participació d'unes 150 persones.

Dinar de germanor

Però l'acte principal del dia fou la representació de la cantata *1714-2014, 300 ANYS VINCENT*, escrita i dirigida pel músic junedenc Josep Rosinach Boronat.

L'obra, estrenada al Palau de la Música de Barcelona el passat 24 de juny de 2014, és un viatge històric-emocional que té com a punt de

Presentació de la cantata

Alguns dels rapsodes que van actuar a la cantata

Nens i nenes que van actuar a la cantata

partida la consciència i el record de la història del nostre país que, a partir dels inicis del segle XVIII fins a l'actualitat, avança cap a l'acceptació i reafirmació dels valors i la identitat cultural pròpia del poble català.

Una formació coral d'uns dos-cents cantaires de diferents corals, cinc rapsodes, un baríton, una contralt, una soprà i una orquestra simfònica formada per nou músics, van fer emocionar el públic assistent a la cantata, tot repassant els successius episodis

que han marcat en els darrers 300 anys la nostra història, lligats per un fil argumental a través d'un conjunt de 7 peces musicals: *Els segadors* i *l'Onze de setembre*; *Vinc d'una terra*; *1700-1714*; *12 de setembre*; *Una llavor*; *Ponts d'amor*; i *Ara és el moment*. Viatge d'emocions que arrenca explicant

EXPOSICIÓ DE FOTOGRAFIA

Durant la Setmana Cultural, al passadís d'entrada a la sala del Teatre Municipal, hi va haver una mostra dels participants i dels premiats en el 12è premi de fotografia i 5è premi jove del Consell Comarcal del Segrià Els valors del Segrià en la seva convocatòria de l'any 2015.

REPRESENTACIONS TEATRALS

Durant aquests darrers dos mesos ha finalitzat la temporada hivern-primavera de representacions teatrals.

El dia 6 de març, dintre del cicle de teatre de Xarxa, la companyia Teatre Mòbil S.L., va fer passar una estona ben divertida tant a grans com a petits amb el seu espectacle anomenat *Tot Plegat*. Dins dels actes de la Setmana Cultural es van representar dues obres teatrals. La primera fou

Representació de l'obra *Tot plegat*

l'obra *Nachthexen, les bruixes de la nit*, musical de petit format basat en la història real d'unes joves soviètiques que van lluitar contra els nazis durant la II Guerra Mundial. La segona, destinada als alumnes de l'escola Els Til·lers i de la Llar d'Infants Rialles, fou l'obra infantil *36 polzades*. En podeu tenir més informació d'aquestes dues obres en la secció dedicada a les activitats de la setmana cultural.

Representació de l'obra *Nachthexen, les bruixes de la nit*

CINEMA MARÇ-ABRIL

Dia	Pel·lícula
13 de març	El desconocido
20 de març	Pixels
27 de març	Vacaciones
3 d'abril	Ocho apellidos catalanes
24 d'abril	Truman

NOU NIU DE LES CIGONYES

En el decurs dels darrers mesos la parella de cigonyes del campnar han tornat a fer un nou niu. Esperem que, com l'anterior, no se l'endugui una tempesta d'estiu.

SETMANA CULTURAL 2016

Entre el 9 i el 17 d'abril es va celebrar, un any mes, la Setmana Cultural. De l'edició d'enguany, més llarga del normal, cal destacar els actes següents:

DISSABTE DIA 9

A la 1 del migdia.- Inauguració de l'Espai Poliesportiu Cobert 1a Fase, presidida pel Secretari General de l'Esport de la Generalitat de Catalunya, sr. Gerard Martí Figueras Albà.

A les 2 del migdia.- Dinar de germanor.
A les 8 del vespre.- Cantata *1714-2014, 300 anys vençent*, a càrrec del director Josep Rosinach. Obra reivindicativa de la història del nostre país. Durant els diferents actes del dia, hi va haver una parada de Comerç Just, amb venda de productes artesans, a càrrec de Càritas.

Parada de Càritas

DIUMENGE DIA 10

A 2/4 de 10 del matí.- Taller d'orelletes, a l'allotjament dels temporers, per transmetre la confecció de les orelletes a les noves generacions, adreçat a totes les edats, a càrrec de Teresa Valero.
A 2/4 d'1 del migdia.- Inauguració, al primer pis de la Llar de Jubilats, de l'exposició "100 anys d'escola", organitzada amb motiu de la festa de Col·locació de la primera pedra de les escales.
A les 5 de la tarda.- Exhibició de judo i taekwondo, a l'Espai Poliesportiu, a càrrec del gimnàs Dojo Lleida i Artesa Gym.

A continuació hi va haver un reconeixement als esportistes destacats del nostre poble, i es va oferir coca i xocolata a tots els assistents.

A 2/4 de 8 de la tarda.- Obra de teatre "NACHTHEXEN, LES BRUIXES DE LA NIT", a la sala del Teatre Municipal, a càrrec de la companyia Teatre Nòmada.

Durant el dissabte i el diumenge, hi van haver diversos castells inflables a preus popuars per a tots els infants.

DILLUNS DIA 11

A 2/4 de 6 de la tarda.- Taller de rebosteria per a nens i nenes, al menjador de l'escola, a càrrec de Chony Garcia.

A les 8 del vespre.- Xerrada sobre "Alimentació saludable", a la sala d'actes de Casa de la Vila, a càrrec de la doctora Antonieta Barahona, especialista en nutrició. Organitzada per l'Associació contra el càncer d'Artesa de Lleida.

Conferència sobre alimentació saludable (Foto: Yolanda)

DIMARTS DIA 12

A 3/4 de 5 de la tarda.- Concurs de baldufes, a l'Espai Poliesportiu, per a tots els nens i nenes a càrrec de l'Associació de Joves d'Artesa de Lleida, l'AJALL. En acabar, hi va haver berenar per a tots els participants.

A les 6 de la tarda.- Taller d'automaquillatge per a nens i nenes, al menjador de l'escola.
A les 9 del vespre.- Estava previst un taller de cervesa casolana al local dels temporers, organitzat per l'Associació de Joves d'Artesa de Lleida, que finalment no es va poder realitzar.

Taller d'automaquillatge

DIMECRES DIA 13

A 2/4 d'11 del matí.- Teatre infantil, a la sala del Teatre Municipal, amb l'obra "36 POLZADES" a càrrec de la companyia Miscel·lània.

A les 5 de la tarda.- Berenar saludable per a tots els nens i nenes al menjador de l'escola.

A 2/4 de 6 de la tarda.- Història de Catalunya per a infants, a la sala polivalent de l'Escola, a càrrec de Moisès Selfa, professor de la Universitat de Lleida.

A les 6 de la tarda.- Demostració de vehicles d'emergència i de seguretat, al carrer Escoles. Els nens i nenes van poder pujar als diferents vehicles i se'ls hi va explicar el seu funcionament.

Demostració de vehicles d'emergència

DIJOUS DIA 14

A les 4 de la tarda.- Taller artesà de galetes decorades amb xocolata per a jubilats i jubilades a càrrec de Verònica Puiggrós, a la Llar de Jubilats.
A 2/4 de 6 de la tarda.- Taller de manualitats, al menjador de l'Escola, per a tots els nenes i nenes a càrrec de Marta Pueyo.

A les 7 de la tarda.- Masterclass de zumba, a l'Espai Poliesportiu, a càrrec de Josep Rebull i Elena Massana.

Taller a la Llar de Jubilats (Foto: Yolanda Horcajadas)

Masterclass de zumba

Taller de manualitats

DIVENDRES DIA 15

A les 4 de la tarda.- Taller de maquillatge "POSA'T GUAPA", a la Llar de Jubilats, per a totes les dones del poble, a càrrec de Dolors Mestre.

A les 6 de la tarda.- mmm... Mostra de música moderna, a la sala del Teatre Municipal, amb la participació de les escoles municipals de música d'Alcoletge, Alpicat, Torrefarrera, Puigverd de Lleida, Artesa de Lleida, i les AM del Col·legi Sagrada Família i AM de l'Orfeó Lleidatà.

A les 9 del vespre.- Xerrada "Aprimar-se per sempre, una assignatura pendent", a càrrec d'Esther Farré, a la sala d'actes de Casa de la Vila.

DISSABTE DIA 16

A les 11 del matí.- Desfilada d'animals de

Conferència "aprimar-se per sempre.."

companyia, on qui va voler, va poder explicar què li aporta la seva mascota a la seva vida, també una xerrada de socialització i ensinestrament caní amb una demostració pràctica feta per Estela Torres i el sue animal de companyia Sam. Es va obsequiar a tots els participants amb una placa QR d'identificació de mascotes.

A les 5 de la tarda.- Taller per a nenes i nenes, a l'Espai Poliesportiu, a càrrec de nens de l'Associació síndrome de Down Lleida. Finalment l'activitat es va realitzar a la sala del Teatre Municipal, on es va projectar la pel·lícula Herois.

DIUMENGE DIA 17

A 2/4 de 10 del matí.- Caminada fins a l'Aeròdrom d'Alfès, a càrrec de l'A.E. SUPERBÉ, on es va poder visitar, a més de l'Aeròdrom, les zones fortificades i l'antic polvorí. A l'arribada hi va haver un petit refrigeri per a tots els participants. La sortida i l'arribada foren des de la Plaça Major.

A les 10 del matí.- Campionat d'escacs a la sala del Teatre Municipal.

A 2/4 de 7 de la tarda.- Concert d'Unicorn, Cor de la Universitat de Lleida, i l'orquestra Ensemble UdL, també de la Universitat de Lleida, sota la direcció de Robert Faltus. El concert va tenir lloc a la sala del Teatre Municipal.

Participants a la caminada a l'Aeròdrom

Concert d'unicorn

SORTIDA DEL GRIU A CABRERA DE MAR

Albert Batiste

Fotos: Albert Batiste

El passat dissabte 16 d'abril vam iniciar la temporada 2016, direcció Cabrera de Mar per participar a la Festa de les Bruixes. Els participants vam ser: Ruc d'Ascó, el Llaunes de Montgat, el Griu d'Artesa de Lleida i el Rosegaescrots (colla amfitriona).

Així doncs, a l'hora de la migdiada vam enfilat camí Cabrera amb ganes d'olorar pólvora i així poder començar a gaudir dels nostres 10 anys de colla. En aquesta sortida també estrenàvem una de les nostres últimes novetats: el nostre propi carro per transportar la bèstia! Fins ara, quan era moment de desplaçar-nos disposàvem del camionet del Ricard Batiste o bé hàiem d'optar per llogar. Des d'aquí donem les gràcies al Ricard per la seva col·laboració desinteressada en l'associació. Moltes gràcies Ricard !

Tornant a l'assumpte principal que ens ocupa, la sortida a Cabrera de Mar tenia tots els components per poder ser una gran sortida; però no sempre les coses surten com un vol. En el camí un dels nostres cotxes va punxar una roda i això va provocar un bon ensurt per tots, tot i que vam aconseguir trobar un taller, reparar-la i arribar a la sortida. Per si aquest espant no fos suficient, més gran va ser la sorpresa en arribar a Cabrera de Mar, obrir el carro i veure el nostre Griu amb les barres de suport de davant xafades! No sabem exactament què va

passar, 10 anys sense canviar les barres? Una posició molt forçada en el transport? Algun bot en el camí descol·locant el Griu? Qui sap....) però el fet era que estàvem a Cabrera sense suports i amb la meitat de la colla perduda pel Bruc. Per sort els diables de Cabrera ens van deixar un ferro per poder, ni que fos aixecar el Griu, i deixar-lo plantat mentre decidíem com actuar.

I plens d'adversitats vam iniciar l'actuació de la nit, amb la colla sota mínims, sense plataforma per transportar el Griu i amb l'esperança que el foc esvaís els problemes. Tot i això tots els membres presents ens vam estrènyer el cinturó i vam decidir carregar el Griu al llarg dels 7km de recorregut. Per sort els "perduts" van poder arribar 30 minuts més tard i ajudar en l'àrdua tasca! Mai no ens havíem alegrat tant de veure unes cares conegudes. Gràcies a TOTS vam poder completar dignament l'actuació. També donar les gràcies a la colla amfitriona pel suport rebut i la bona organització, malgrat ser la seva segona trobada com a locals. Hem iniciat la temporada 2016 en les pitjors condicions possibles, però a partir d'aquí això ja no pot fer res més que anar cap amunt ! Fem 10 anys !

Salut i foc !

DOMUS DOMINI. LES ESCOLES

Miquel Carrera Castellví

Un dissabte d'aquest mes d'abril, vaig guaitar per l'exposició sobre el centenari de les escoles del nostre poble. És una exposició intensa, amb molts documents, però no tenia gaire temps ni tampoc tenia ganes de llegir, així que la visita va ser quasi de compliment. A més hi vaig trobar molta, moltíssima lletra, i ja no estic per llegir tant, tot i que ara justament us atabalo amb lletres i més lletres; contradiccions de la vida, vés. M'interessà la celebració, m'interessà també tot l'esforç de recollida de material, però a la fi ... el que m'atreu és el casalot aquell que tenim parat al mig del carrer de Sant Ramon, i que és tan nostre ... I com ha anat canviant també amb els pas dels temps: les fotografies antigues ho ressalten, mirades de nens per un costat, nenes per l'altre, els mestres severos i posats, la foscor d'uns temps més magres, les cares sense cap rialla.

De l'antic edifici, que el vaig usar uns anys de la meva infantesa ... recordo el pati, amb els plàtans enormes, i la frustració primera que em suposà esperar plàtans d'aquells arbres, el pati de nens i pati de les nenes, i la piscina. Com es que hi havia una piscina a les escoles? Hi fou des del començament? Es pensava com a equipament del poble? De les aules en recordo el sostre alt, les estufes de pinyola, els retrats de l'època, les persianes de plàstic, tan modernes.

Però també diré amb tristesa ... que tot el record que en tinc de l'escola va associat amb la paraula respecte, i potser temor. No em vaig sentir especialment feliç a l'escola, ni en aquesta ni en una altra a la capital, tot era imposat, tot era ordre i deure, tot era sever ... I vaig tenir sort jo, era una criatura normal, discreta, gens sorollosa, i no vaig tindre problemes d'ordre; però ara quan he tornat a l'ambient aquell ... no en recordo quasi cap somriure. Dues anècdotes contaré per il·lustrar aquesta sensació.

Fà ja anys, un dia rodàvem amb companys del treball per contemplar la riquesa botànica i del paisatge a l'alta Segarra, passat Sant Ramon; caminàvem per boscos preciosos de pi blanc amb algun roure, i allí lluny de qualsevol brogit, l'únic que ens delatava la presència humana era el soroll, els xiscles i crits dels nens i nenes de l'escola de Pujalt, que a més d'un quilòmetre d'allà on érem esperaven per entrar a les classes de la tarda. El so aquell, de felicitat i vitalitat, enmig de boscos, el tinc gravat al cap, i em recorda

justament el que hauria de ser tota escola: vida, riures, xiscles, joc.

La segona anècdota és sobre una pel·lícula que he tornat a veure no fa gaire: La lengua de las mariposas. Conta les experiències d'un xiquet apocadet, en una escola moderna en els temps de la república, abans de la rebel·lió franquista. I recordo com el nen, ja he dit que era apocadet, quan el mestre l'anomena ... pateix, i marxa corrents. No sé si vaig arribar a patir tant, tot i que m'han dit que sí, però torna a reflectir això del model d'escola que era. Ovidi Montllor, ara tan recordat, en la seva cançó L'escola de Ribera rememorant la seva primera experiència d'alumne explica això, els temps de la foscor, de la por, de la misèria: *El Crist era de fusta / els cristians, de cartró. / Els pupitres eren bruts. / Els que sèiem érem pobres. / La regla era per la mà. / La mà era per tancar-la.*

I si mirem endarrere veiem com afortunadament les coses han canviat, i molt. Ja no es veu aquella escola fosca i severa, aquella brutalitat, aquell aprendre. De fet, l'escola també ens mostra els canvis que ha sofert el país, i és bo reflexionar que els darrers 40 anys han estat sens dubte els millors de tota la història que puguem recordar. I així avui, al costat del magnífic edifici que fou, se n'aixequen de nous que fan que el conjunt sigui modern, agradable i amable, i potser els nens riuen, i riuen també els mestres, i tot flueix d'una altra manera.

Acte en una aula de les escoles als anys seixanta del segle XX

EL MEU PRIMER DIA D'ESCOLA

Adolf Costafreda Castillo

Com que enguany fa cent anys des que es va posar la primera pedra de les escoles d'Artesa, m'agradaria de dir alguna cosa (encara que només sigui anecdòtica) de com jo recordo aquella escola on, amb sang o no, vaig aprendre les primeres lletres.

El meu primer dia d'escola va ser l'11 de maig del 1942 a la tarda. Si ho dic amb tanta precisió no és perquè ho recordi amb exactitud, sinó perquè, llavors, no començàvem a anar a l'escola al principi del curs tal com es fa ara, sinó que, cadascú, començava el dia que feia els sis anys. Em sembla recordar que, en la data que he posat més amunt, va ser la meua germana Esther la qui va anar a Casa de la Vila, pel dematí, a buscar el meu certificat de naixement. Ella mateix, a la tarda, em va acompanyar a l'escola i em va presentar, junt amb el certificat de naixement, al qui seria el meu primer mestre, el senyor Clàudio. D'aquella primera tarda d'estudi en conservo una imatge borrosa perquè, i no sé el perquè, en aquelles dues hores a l'aula, vaig gaudir de tota impunitat: encara que tots els xiquets, posant-se el dit al llavi, em deien que no parlés, que no fes xivarri, jo parlava pels descosits i anava d'una taula a l'altra saludant els qui coneixia més bé. No podia entendre a que venia tanta por. Fins i tot, en moment donat vaig seguir uns xiquets que havien demanat permís per anar al lavabo i els vaig acompanyar a fer un "pipí" fins a l'altre costat del pati, en un desguàs de ca

El mestre Clàudio Pérez Cuadrado

la Pilara que llavors feia de bàter, ja que, de lavabos, lavabos no n'hi havia. Si dic que, aquella primera tarda a l'escola devia de gaudir de tota impunitat, ho dic bé, perquè a l'endemà ja seria una altra cosa.

Una de les coses en què coincidim tots els qui, de xiquets, vam anar a l'aula del senyor Clàudio és que, aquest pegava, pegava amb vímets o llucs d'oliver, el quals guardava dins d'un armari on no se l'hi acabaven mai. Cada dissabte, com a treball d'escola per a fer a casa encomanava (als més grandets) que en ser el dilluns li n'havien de portar un, quatre o els que fossin, vímets o llucs d'oliver com a material de reserva per a tota la setmana. Qui més qui menys, tots havíem rebut més d'una verdugada a les panxetes de les cames. Els primers en comprovar l'eficàcia d'aquests verducs, molts cops, eren els mateixos xiquets que els hi portaven. El senyor Clàudio tenia dos vessants. Per un costat tenia fama de pegar molt i és que pegava molt i, per l'altre, era un home del tot tolerant. Pot ser més que tolerant en podríem dir distret o inconseqüent. Ara em surt la paraula llunàtic que és la que el pot definir millor: moltes hores del dia se les passava llegint el diari a classe. Quan això passava desconnectava de tot i, com que això tots ja ho sabíem, l'aula es convertia en un sala de jocs, jugàvem a tot, per exemple a boles. Xerràvem, discutíem i fins i tot cridàvem i no passava res, però si en algun moment sentien la paraula SILENCIO!!, es feia un silenci sepulcral. Si aquest crit de silenci, en el meu cas, m'agafava lluny de la meua taula, m'ajupia amagat darrera una taula esperant passar desapercbut. Aquest silenci no durava gaire, de seguida tots tornàvem a cridar. A voltes que el mestre s'adonava que alguns xiquet jugaven a boles, els manava que deixessin totes les canicas sobre la seua taula.

A les tardes, a l'hora que els xiquets més grans donaven la lliçó del dia al voltant de la seua taula, hi havia un xiquet, el que designava el mestre, que no parava de donar tombs entre les fileres de taules per vigilar que no hi hagués cap xiquet que enraonés o s'alçés del lloc. Els atrevits o incauts que ho feien eren enviats on assenyalava el braç del xiquet gran; a un costat de la sala, prop d'on

els més grans donaven la lliçó del dia. En aquell punt s'hi reunien dos, tres, buit o més xiquets esperant que els grans acabessin de donar la lliçó. En aquest punt el senyor Clàudio anava cap a l'armari a buscar els verducs per fer "pessigolles" al tou de les cames de tots xiquets de la renglera. L'única vegada que recordo que vaig tenir un contacte més directe amb el mestre, va ser una vagada que ell em feia aprendre el nom de totes les lletres. Devia de ser a l'hivern perquè em sembla recordar que ell estava assegut en una cadira baixa al costat de l'estufa. Em sembla que vaig arribar bé fins a la lletra M, llavors ja no vaig poder continuar ja que el nom de la N no em sortia: Ene, que tiene dos patitas como el nene, però jo m'entestava a seguir dient Eme i ell tornava: ene, que tiene dos patitas como el nene, mentrestant m'anava donat copes de bastó a la panxeta de la cama i, jo plorant. No em recordo de res més d'aquell episodi. Era la primera vegada que algú em parlava en castellà. Una de les coses que recordo bé del tarannà d'aquell mestre és que s'empescava els noms. Des del primer dia que un xiquet començava a l'escola, aquell xiquet deixava de tenir nom de pila per passar a tenir, només, el que el mestre li posava. Des del primer dia de classe, com he dit més amunt, pel seu aspecte, per la seua manera de mirar o de parlar, el mestre li posava un nom. Nom, pel qual, sempre més el cridaria. No sé si quan marxava un xiquet a la classe dels grans posava el mateix nom

al primer xiquet nou que entrava, no ho sé, però suposo que no perquè, alguns d'aquests noms el xiquet se'ls va emportar cap a casa per sempre més. A mi com que era dels més petits, bull dir "escarransit" de l'aula, el mestre em va posar "Cuartopollo" i, sempre més, em cridaria amb aquest nom. Llavors, amb aquest nom, també em cridaven els altres xiquets.

Les tardes més llargues i avorrides que recordo les vaig passar al col·legi aquells anys del Clàudio. Llavors només fèiem festa la tarda del dijous, els dissabtes fèiem classe matí i tarda, però la tarda del dissabte era diferent a tot; era el dia que havíem d'aprendre a resar o al menys a aprendre les oracions d'una manera col·lectiva. Tots els xiquets de l'aula ens posàvem drets revoltant la taula del mestre. Quan ja hi érem tots, començàvem a resar. Començàvem per l'avemaria, repetint-la una infinitat de vegades amb veu alta i amb una cantarella peculiar i monòtona. Continuàvem pel parenostre, la salve, el credo i acabàvem amb els deu manaments. Mentre nosaltres cantàvem, el mestre, immune a tot, seguia llegint el diari, no sé quin diari o si sempre llegia el mateix. La tarda no acabava mai. Nosaltres drets, les cames ja no ens aguantaven, cantant i badallant alhora fins que el mestre deia prou. Era l'hora de marxar cap a casa. Em sembla que, amb les pistes que dono, hom ja es pot fer una idea aproximada del que eren o com era, l'escola d'Artesa en aquells anys de postguerra.

L'Adolf Costafreda (cinque per l'esquerra de la fila superior) i els companys de classe amb el mestre Patricio José A.

LA TERCERA GUERRA MUNDIAL

Roger Gil Barberà i Lara Ribas Gené

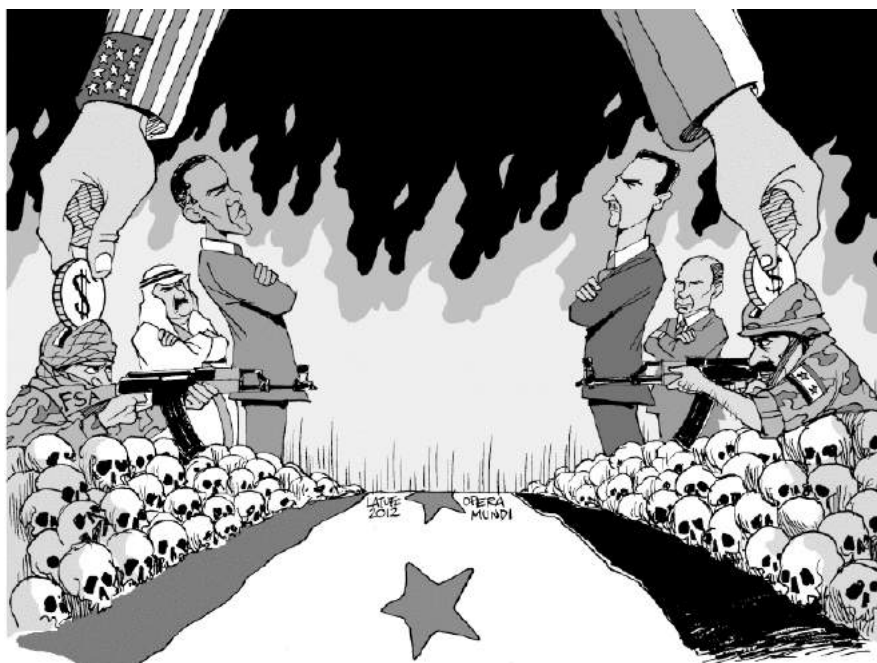
Síria es dessagna dia a dia i està a punt d'arribar al col·lapse. Els números parlen per si sols: després de 5 anys de guerra civil, han mort 300.000 persones i 5.000.000 sirians han abandonat el país. Això es tradueix en la pitjor crisi migratòria del segle XXI i la major migració de la història de la humanitat després de la Segona Guerra Mundial. Tot va començar al 2011, quan la Primavera Àrab, un moviment que lluitava per la democratització dels països àrabs de l'Orient Mitjà, va arribar a Síria. Això va provocar una sèrie d'importants aixecaments i protestes sense precedents que van ser contestats amb mà de ferro pel règim autoritari de Bashar al-Àssad, on la repressió per part de la màxima autoritat siriana va deixar més de 2.500 morts. No hi ha data exacta de l'inici de la guerra civil, però a partir d'aquets fets el país va quedar dividit entre partidaris d'al-Àssad i detractors, és a dir, entre governants i opositors. La situació va empitjorar al 2014 amb l'entrada d'Estat Islàmic a Síria, fet que va dibuixar el mapa polític que tenim avui dia, un país desolat amb una guerra civil a 3 bandes.

Però, per què Síria? Síria és el balcó al Mediterrani d'Àsia i un punt estratègic entre Europa, Àfrica i Àsia. Tenint en compte que el país està a tocar de l'antiga Mesopotàmia, territori que concentra un

terç de les reserves mundials tant de petroli com de gas, és fàcil imaginar-se el perquè de la intervenció de les potències mundials capdavanteres. El conflicte siríà és una pèssima rèplica de la guerra freda, on d'una banda tenim el bàndol "comunista" capitanejat per Rússia i la Xina, que dona suport al govern sirí; i d'altra banda, tenim la facció capitalista encapçalada pels Estats Units, seguits de França i Anglaterra que, per contra, donen suport a l'oposició. La batalla entre les forces més importants d'Amèrica, Europa i Àsia, en un lloc tan proper a l'Àfrica, tradueix la guerra siriana en un conflicte bèl·lic a gran escala que serà recordat com La Tercera Guerra Mundial. La Tercera Guerra Mundial ha deixat més de 80.000 civils morts, 13.500 dels quals són nens, i més d'un milió de persones ferides. Síria, utilitzada com a taula de joc, ha reduït la seva població un 42% des de l'inici de la guerra, i els que no s'han volgut refugiar viuen en condicions pèssimes; perquè us en feu una idea, el 83% de la població actual viu sense llum. Així doncs, en aquestes circumstàncies, no és d'estranyar que la gent vulgui emigrar, oi? Doncs Europa no ho veu així. La Unió Europea i Turquia s'han posat d'acord per aprovar el que ja es coneix com "el pacte de la vergonya", un acord que bàsicament diu que els refugiats il·legals que

trepitgin territori europeu seran retornats a sòl siríà. Aquest tracte significa estripar els Drets Humans on es defensa que tota persona té dret a circular lliurement dins de les fronteres de cada Estat i que, en cas de persecució, tothom té autorització per cercar asil en altres països.

Les solucions en conflictes bèl·lics mai no són fàcils i menys si es tracta d'una guerra mundial amb tants fronts oberts. Però és necessari actuar, i fer-ho ara! És la nostra obligació obrir fronteres, oferir rutes d'escapament decents als refugiats i col·locar punts d'avituallament per socórrer qui ho necessiti. És primordial acabar amb el negoci de

les pasteres, on criminals poden arribar a cobrar fins a 20.000 € per traslladar-te fins a Europa amb documentació falsa, fent un viatge sense cap tipus de garanties. S'ha de respectar la carta dels Drets Humans i sancionar qui no ho faci.

Camille Sée, un polític francès d'origen jueu, deia que la història es repeteix, però que molt sovint les lliçons no s'aprofiten. Avui en dia, el funcionament del món depèn en gran majoria de les nosaltres decisions: és important qui votem, com parlem, però sobretot, com actuem. No pot ser que Espanya sigui el vuitè país del món en venda d'armes i el desè que gasta més en l'exèrcit. No és normal que sigui més fàcil saber quins laboratoris han produït cert analgèsic que quina empresa

ha confeccionat un fusell. No és normal. Per això, és important recordar que en democràcia, tots tenim responsabilitat a l'hora d'elegir els líders que ens representaran en un futur. La història està a

VEU D'ARTESA

(El primer periòdic artesenc)

Adolf Costafreda Castillo

Encara que amb un any de retard (perquè hauria estat bé que aquest article s'hagués publicat l'any passat en el seu cinquantè aniversari) avui m'agradaria parlar de la revista "Veu d'Artesa" i de tot el que això va significar pel futur cultural del nostre poble, però, abans, hauria de començar a parlar de mossèn Piñol perquè, sense el seu impuls, avui no seríem on som.

No recordo en quin any el Josep Piñol va arribar a Artesa. Va venir per ajudar mossèn Anton Bernat (ja molt gran) en els afers de la Parròquia. Com que era un personatge molt actiu, de seguida es va fer notar la seua presència i la seua manera de fer, totalment diferent a la de mossèn Anton. L'any 1962, per iniciativa seua, es va formar l'Agrupació Jovenívola. Mai, fins llavors, a Artesa hi havia hagut res semblant. Una agrupació de joves i adolescents que des de la seua seu a la Biblioteca del "Hogar del Productor" va començar a fer activitats diguem-ne

culturals, com excursions, conferències, curssets, exposicions o potenciar l'escassa Biblioteca amb l'adquisició de nous llibres etc. etc. Amb aquesta atmosfera de la confiança que transmetia mossèn Piñol, l'any 1965 es va començar la publicació del primer periòdic del nostre poble: VEU D'ARTESA. El que, pomposament en podríem dir Consell de Redacció, estava format per uns quants joves de la Parròquia i altres de l'Agrupació Jovenívola. Els materials de que disposàvem era una senzilla impremta de les anomenades "vietnamites" (un entintava, l'altre treia el full). El primer número va sortir el març de 1965 i portava la capçalera (amb lletres d'impremta) el nom d'ARTESA DE LLEIDA, després es va decidir que el nom del periòdic seria VEU D'ARTESA, del qual, en va sortir només 8 números.

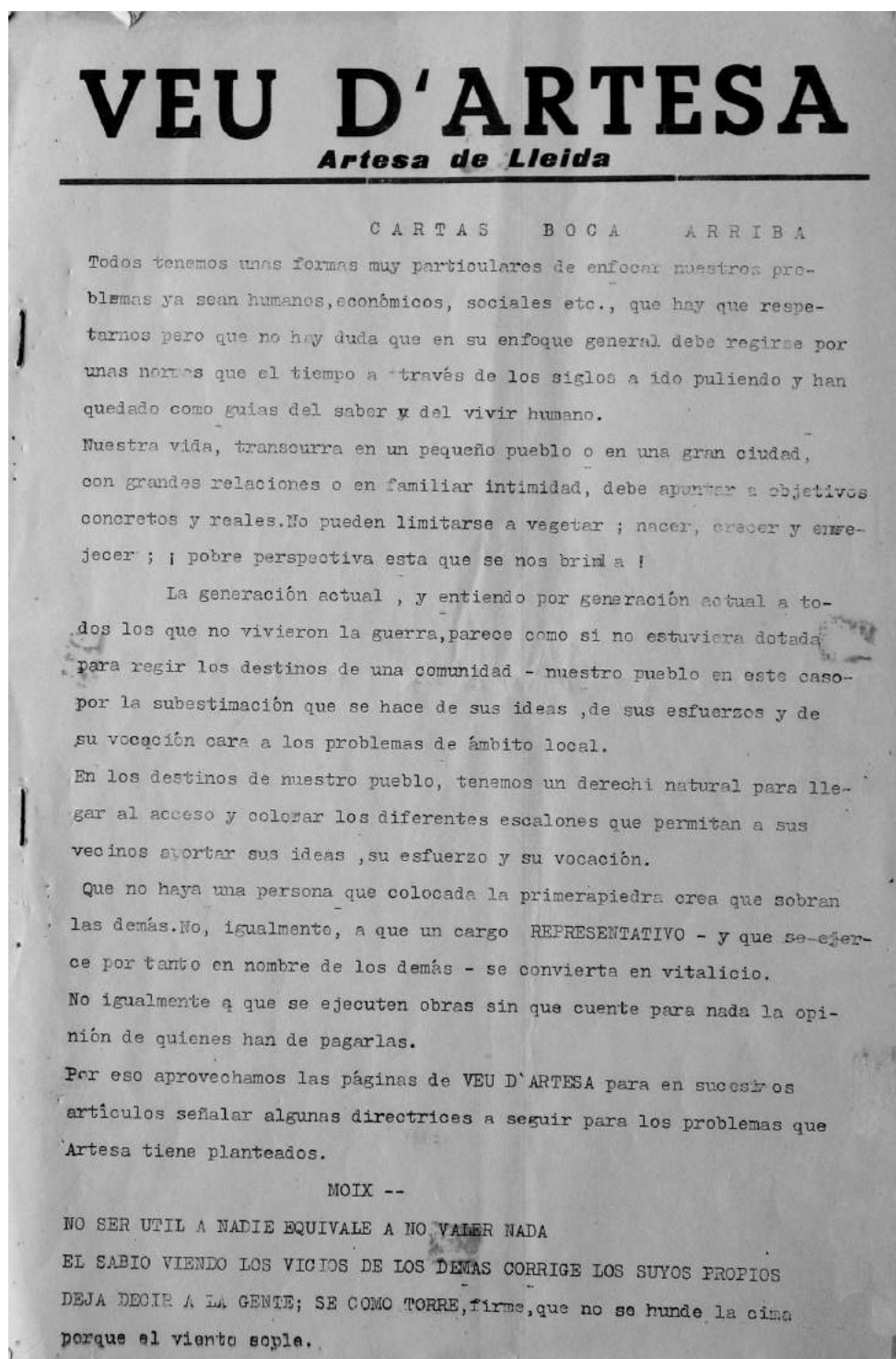
VEU D'ARTESA era una revista bilingüe i, d'aquesta particularitat, li va venir que durés tan poc; mentre

que els de l'Agrupació Jovenívola volien que només es publicués en català els de la Parròquia no hi estaven d'acord. Naturalment, el senyor Piñol feia costat als de la Parròquia i els de la Jovenívola (que érem els que havíem de fer gairebé tota la feina) no. Vam partir peres. Ara que escric aquestes ratlles em faig la pregunta: Qui pagava totes les despeses? Mossèn Piñol? Vet aquí una cosa prou important per haver-ne parlat, però no ho vam fer mai.

Com deia més amunt, de VEU D'ARTESA en va sortir 8 números. Un total de 24 fulls escrits només per una cara. La majoria d'articles no anaven signats o be només en pseudònim. Entre els noms signats hi podem trobar, repetits o no, Isidro Mor, Adolf Costafreda, Manel Bonastra, Josep Carrera, A. Jové, R. Barberà, Felip Liarte, Moix, Antoni Felip, Francisco Àvila, Lluís.

Mirat d'aquesta manera tant simplificada, VEU D'ARTESA no sembla que va tenir la importància que sembla que li vol donar aquest article. Vist avui, cinquanta i un anys després de la seua publicació, no en té cap d'importància; no, no aporta res per destacar, però (aquest però hauria d'anar amb majúscula) té la particularitat que és la primera revista editada a Artesa, que és la precedent d'altres que vindrien després, com LA FEMOSA. Estic seguríssim que si no hi hagués hagut LA VEU D'ARTESA, avui no tindriem LA FEMOSA de magnífica realitat. Una cosa porta a l'altra. Quan l'equip (diguem-ne equip) que feia possible la publicació de VEU D'ARTESA es va dissoldre, la gent de l'Agrupació Jovenívola va decidir (amb les eines que ja teníem, no

recordo, però, si vam haver de comprar una "vietnamita" nova) de continuar publicant una revista. Així, de gener-febrer, fins al juny de 1966, vam publicar uns fulls com a portant veu de la Jovenívola, però a partir del juliol del mateix any vam començar amb la publicació de LA MEUCA, però per la conseqüència final d'aquesta nova publicació i aprofitant que enguany fa també cinquanta anys, ho deixarem per un altre article.

ENTREVISTA AMB JOAN BRENES, GRUP SARDANISTA D'ARTESA DE LLEIDA

Felip Gallart Fernàndez

Fotos: Arxiu la Femosa

La tradició sardanista a Artesa de Lleida es força pobra. El precedent més antic que coneixem es remunta als temps anteriors a la Guerra Civil quan el mestre Calçada ensenyava als artesencs i artesenesques a ballar sardanes. Al marge d'aquesta iniciativa no ens en consta cap altra fins al naixement del grup "Dolç Esforç", dins del si de la nostra agrupació i que va fer la primera ballada el 4 de febrer de 1968. La vida de l'esbart va ser molt curta i l'any 1971 es va dissoldre. Després hi haurà dues fites importants. La primera es va celebrar al nostre poble: la IV Trobada de Sardanistes Veterans de Ponent, que es va fer l'11 de març de 1977. La segona va ser la participació a les X Festes de Retrobament dels Sardanistes Veterans de les Terres Lleidatanes que es van fer a Lleida l'any 1985. La resta és limitada a ballades durant la festes majors del poble, Sant Ramon o a la Diada i ben poca cosa més. És per això que en aquesta revista ens plau molt presentar la iniciativa que han tingut un grup d'artesenc i artesenesques de crear un Grup Sardanista que s'esforça a promocionar la dansa nacional al nostre poble.

El dimecres 2 de març de 2016 parlem una estona

Assaig durant l'entrevista

amb Joan Brenes, mestre sardanista que ensenya els secrets de la sardana als components de l'activitat. Poc abans de començar els assajos a la sala del primer pis de la Llar de Jubilats d'Artesa de Lleida en Joan Brenes ens rep amb una riassa. Ens sembla un home molt agradable. Un home que transmet energia, respecte i molt bones vibracions. En Joan Brenes es va iniciar en el món de la Sardana ja fa uns 7 anys, gràcies a la seva dona Roser, al Grup Sardanista Balàfia, i a les classes de Miquel Àngel Escobosa. Actualment ensenya Sardanes, conjuntament amb la Roser, a Artesa de Lleida i a Granyena de les Garrigues. Cada 1 de Gener organitza una ballada de Sardanes amb esmorzar inclòs, a l'ermita de Sant Salvador d'Alfés a les 8 del matí i participa en tots els actes Sardanistes que la feina li permet. Mentre el grup escalfa amb uns passos de sardana, ens asseiem i xerrem una estona per conèixer millor l'activitat. Nosaltres li hem preparat unes quantes preguntes, que ell molt amablement ens respon.

Quant temps fa que existeix l'activitat?

El curs de Sardanes es va iniciar abans de la creació de l'Agrupació amb d'altres professors. Jo el vaig agafar el mes de setembre de 2014.

A qui va adreçada?

El curs va adreçat a tothom, grans i petits, homes hi dones. El nombre de participants actual va de 15 a 20 persones, la majoria sardanistes veterans. El jovent és una de les nostres assignatures pendents.

Felip Gallart i Joan Breny en un moment de l'entrevista

Quina és la seva finalitat?

La finalitat del curs és la de conèixer la Sardana, la seva història, els compositors, la cobla, els instruments, els passos, el repartiment, diversos tipus de Sardanes, galops, etc.

Quan es va crear i quina Associació promou l'activitat?

L'Agrupació Sardanista d'Artesa de Lleida es va crear el dos de juliol de 2013 amb la finalitat de promoure la Sardana a la població i participar en les activitats Sardanistes al voltant d'Artesa.

Els assajos?

El curs se celebra cada dimecres a les 9 del vespre a la Sala de Jubilats, carrer Vileta, 1, des de meitat de juny fins a meitat de setembre, coincidint amb el curs escolar.

Quines activitats promou?

L'Associació promou diverses ballades de Sardanes a la població, ja sigui dins de ballades a la fresca que organitza el Consell Comarcal del Segrià per la Festa Major o en altres convocatòries. Participa en La Marató de TV3 que organitza l'Associació de Dones, també en ballades de Sant Jordi o durant els mesos de juliol i agost en diferents ballades a la fresca els divendres per diverses poblacions del Segrià. Una altra acció de la qual ens sentim molt

orgullosos és de la recuperació de dues Sardanes del mestre Tomàs Gil dedicades a Artesa: "La Femosa", dedicada a l'Agrupació Cultural "La Femosa d'Artesa de Lleida", en commemoració del seu vint-i-cinquè aniversari, i "Artesa de Lleida", en paraules del mestre Tomàs: "Poble pla i ple de gent generosa que totalment m'ha captivat".

Com s'organitza l'entitat?

Mitjançant una mena de junta la composició de la qual és la següent:

Presidenta: Sílvia Roca.

Secretaria: Antòñeta Pellisé.

Tresorera: M^a. Carme Nadal.

Vocals: Dolors Botanc, Ramona Mor, M^a. Elvira Argilés.

Què creus que aporta l'activitat als participants?

Un coneixement més profund de la sardana, la satisfacció de conèixer la dansa de la nostra terra, el relacionar-se amb d'altres sardanistes, el passar i compartir una estona agradable, el gaudir d'una activitat física, tot són aspectes positius.

Què t'aporta a tu l'activitat?

Personalment em satisfà molt el fet de poder ajudar la gent en una activitat que els agrada, a més de contribuir en la promoció de la sardana, la nostra dansa que, malauradament, està molt oblidada per aquestes terres.

Ens acomiadem amb el desig que la vida del Grup Sardanista sigui molt llarga i profitosa i que amb ells els artesencs i artesenesques puguin gaudir de gran ballades i de la possibilitat d'aprendre els secrets de la nostra dansa. Artesa necessita incitatives com aquesta, perquè la sardana és un dels nostres signes més importants d'identitat. Moltes gràcies, Joan.

VISIONS DEL CAIRE

Joan Ramon París Oró

Recordo el primer retrat de la ciutat, quan tan sols en sortir de l'aeroport vaig ensopegar amb dos homes que estaven endormiscats al costat dels seus camells. I em vaig dir per a mi mateix: he arribat en un món diferent, diametralment diferent a tot el que he vist fins ara. La nit era serena i estelada, sense un núvol al firmament igual que esperava que fos la meua entrada a la urbs. La següent imatge, transcorre en uns carrers deserts camí de l'hotel. És nit tancada i tan sols el crit del mul·là, convidant a la pregària matinal, trenca el silenci de la gran urbs. Un so que s'expandeix pels alts i nombrosos minarets que coronen una megalòpolis compacta, situada enfront del gran riu.

I ja el record em trasllada a una ciutat que desperta, en la qual multitud de persones inunden gradualment els carrers i places, una autèntica marea humana que s'apodera sense contemplacions dels escassos espais públics. Estem en ple mes del Ramadà, i el dejuni deixa petjada en una vida quotidiana on la gent passeja amb expressions lleument mimoses. En ple centre de la ciutat, es veuen escenes de dolor i de misèria: joves tombats al sòl, mosques voleiant davant l'infortuni, homes impulsant un carretó amb els seus escassos estris etc.

Gamal, és un jove ben plantat amb pinta d'intel·lectual acomodat. Estudiant d'història, treballa com a guia per als turistes àvids de conèixer l'esplendorós passat del país. Polidament vestit,

Sala del Museu Egipci del Caire

Sala del Museu Egipci del Caire

podríem considerar-ho com el digne representant d'una classe mitjana que pretén emular els seus homòlegs occidentals. Caminant parsimoniosament a través dels llargs corredors del museu egipci, fa reviure als estrangers el missatge d'aquelles estranyes pedres.

La seva explicació és concisa, detallada, fins i tot diria que té el prodigiós do d'aconseguir connectar la imatge d'una majestuosa estàtua policromada amb la nostra pròpia ànima. Per descomptat, són molts els guies que malgrat les seves explicacions mantenen una actitud distant amb els seus oïdors. En certa manera no deixa de ser un treball rutinari, en el qual es recita sempre la mateixa parsimònia sense deixar ni una coma, mentre que l'oïdor es limita a escoltar amb expressió interessada el que sovint resulta avorrit. En el cas de Gamal més que l'explicació en sí, interessa la manera com ho fa, el seu acostament a l'obra d'art. En cada gest, o expressió de les seves paraules ens està donant armes per comprendre un món antic, aliè a les nostres vides, allunyat de la mentalitat europea. Pel que fa al museu, es veuen meravelloses obres d'art, en un edifici que conserva el seu aroma colonial. Sembla que estàs en ple segle XIX quan les riberes del Nil formaven part de l'Imperi. És possible observar com els testos que contenen majestoses plantes tropicals són els mateixos que es van posar el dia de la inauguració. Si em pregunteu què escolliria de tantes meravelles que alberga aquell sacrosant recinte, em quedaria amb dos objectes i una sala. El museu egipci és famós per tenir els tresors del rei Tutankamon, però d'entre tota la sèrie d'objectes que guarneixen la famosa col·lecció, em quedaria amb un petit

Màscara de Tutankamon

preservatiu fet de pell de cabra. En aquesta peça d'artesanía manual, s'expressa la preocupació dels egipcis pel control de la natalitat, directament relacionada amb uns recursos a la mercè de les terres fluvials. Era una inquietud general, que afectava directament les altes esferes, ja que aquest objecte va ser trobat a l'aixovar del faraó. El bust d'Akenaton, situat enfront d'una finestra de la planta baixa, destaca pel seu marcat to realista. Si l'habitual en l'art egipci, és el desenvolupament en el seu estatuari d'una imatge de poder i de força, en la d'aquest faraó es reflecteix tal com era en vida. No obstant això, en l'ímpetu de la mirada podem trobar un pàl·lid reflex d'un ésser que contemplava les seves carències sense aferrar-se al poder.

Bust d'Akenaton

La sala de les mòmies poques vegades es troba oberta al públic, i no deixo de preguntar-me la causa de tant secretisme. No obstant això, hem de recordar que ens trobem davant un poble amb baix nivell d'instrucció i on els prejudicis i vells tabús continuen encara vigents. En la primera ocasió que vaig visitar el museu vaig tenir l'oportunitat d'accedir a una tènica sala apartada

Museu Egipci del Caire, servents realitzant treballs quotidians

de la resta, i on jeien molts cossos momificats de les antigues famílies reals. La rigidesa de la textura, el color marró fosc, les boques entreobertes, dentadures groguenques amb molars corcats, buits on antany va haver-hi ulls sense cap expressió, llargs braços que abracen al no-res, mans ossudes disposades a esgarrapar bocanades d'aire. Tot això provoca una forta impressió entre l'espectador i aquell món on antany va haver-hi gent règia i que ara ens convida a entendre la realitat del fatídic declivi.

El "hall" de l'hotel Marriot, és el lloc de reunió de la classe acabada de la ciutat. El mític hotel conserva l'encant d'un altre segle, quan el país es trobava sota el mandat britànic. I és allí en aquell entorn acabat on Gamal comença a canviar d'actitud. Observo en el seu rostre mirades d'irresistible atracció per tot aquell luxe que molt pocs poden aconseguir. S'esfondra una imatge d'intel·lectual, de professor universitari en detriment d'un anhel per aspirar a més. Es dissipa la concentració, s'esgoten les energies, per aconseguir unes "metes" que donen imatge de poder, d'ostentació, de riquesa.

Anuar, s'aixeca a primeres hores del matí, quan encara el dia no ha clarejat. En idèntica rutina de passos silenciosos es dirigeix cap al jardí d'un d'aquells ancestrals monestirs del famós "barri copte" cairotà. El so de les campanes desperta una part del món completament diferent de la resta de la megalòpolis urbana. En aquella part del món són coptes i Anuar mentre s'allisa les poblades barbes no deixa de pensar en les grans dificultats de convivència que té la minoria cristiana enfront d'un món musulmà notòriament hegemònic. Tradicionalment s'ha mantingut la política de bona convivència entre veïns, i sempre hi ha hagut el suport d'un govern que tracta de resoldre els

Vista de la Ciutat dels Morts

conflictes intercomunitaris sota l'èpica de la tolerància.

Però en aquests últims temps, amb l'auge de la intolerància religiosa provocada per grups com els "germans musulmans" han provocat un greu deteriorament d'aquesta pau no escrita. S'ha traduït en reiterats assalts a esglésies i agressions als seus fidels, provocant el temor davant un futur poc encoratjador.

Aquest matí, Anuar ha d'acompanyar a l'abat pels estrets carrers que evocuen mil anys d'història fins a arribar a la sinagoga de la ciutat situada en un extrem del barri. Allí, en el gran recinte on els jueus reciten el Talmud, davant una biblioteca on es troben enrotllats en paper de cabra multitud d'històries bíbliques es retrobaran els representants d'ambdues comunitats per detallar una multitud de queixes de les quals el govern haurà de prendre complida nota.

Les grans vidrieres il·luminen la sala on una sèrie d'homes amb actitud greu, calmada departeixen amb ritme pausat els últims esdeveniments. A través de la finestra és possible albirar el petit cementiri on unes senzilles làpides tenen gravades nombroses inscripcions en pedra. Testimoniatge dels antics ancestres que descansen les seves memòries a les ombres dels descurats arbustos assentats en el jardí recol·lecte.

La comitiva torna, concentrada en les seves preocupacions, creuant estranys carrerons on les petites ermites obren les mil·lenàries portes de fusta tallada, amb estranyes pintures que al·ludeixen a passatges bíblics tals com la trobada de Salomó amb la reina de Saba. Tot té la sensació de fragilitat, sembla que en qualsevol instant es poden enfonsar segles d'història, caure a trossos sense tenir en compte la seva innegable permanència al llarg del temps.

Creuen una sèrie de portes esquerdades pel corc, fins a arribar al gran museu copte, l'interior del qual acull una de les millors mostres iconogràfiques de pintura que va poder existir. No poden deixar de meditar els monjos en els primers fundadors, on

el concepte del temps amb prou feines existia per pintar el rostre de Sant Jordi o escenes apocalíptiques del Judici Final.

Quan pugem al mirador de l'església de nostra Senyora, l'arquitectura de la qual exageradament neobarroca, dóna imatge de somni i

fortalesa, el nostre monjo es dedica a observar els tons vermellorsos d'una posta de sol que amb un vent càlid, provinent del desert envaeix les terrasses de la gran urbs.

És aquell un vent sec que en moltes ocasions es transforma en huracà, assotant les mil·lenàries pedres de la Ciutatella, imponent fortí, que a la part alta del turó domina estratègicament la ciutat. Va ser aquell, antiga llar d'emirs i governants otomans que en la cúspide del seu poder treien el cap en un dels barris més pobres de la ciutat. Antic cementiri, la zona que ocupa les faldes del turó, està ocupada per multitud de cases modestes que cobreixen el que va ser un extens camp sant. L'anomenada (ciutat dels morts) és l'hàbitat de Zoraida, vella matriarca que pertany a una llarga generació familiar que va ocupar en la dècada dels 60 un dels vetusts mausoleus que formen part d'aquell desolat paisatge. Allí, cada dia, després de rentar les seves en la font propera, la utilitzada per regar les flors, les estén entre dues tombes, donant-los una utilitat pràctica a un lloc dedicat al descans etern.

No obstant això, els sepulcres són també lloc habitual dels jocs infantils, i és habitual veure els nens saltar entre els nínxols que ja formen part habitual de la seva vida quotidiana. La vida i la mort es confonen, el que sorgeix i el declinar formen una estranya paradoxa de l'existència humana.

Barri copte del Caire

Així mentre veu els seus néts corrent entre els morts, recorda el moment en què el seu marit, va edificar aquell estrany magatzem en què el gra torna a confondre's amb els nínxols.

És divendres, dia de visita, el moment solemne que els familiars dels morts vénen a visitar el Mausoleu, edificat sota gust neoclàssic de principis de segle. Però, ja tot està assumit, i les famílies passen per la cuina, i entren en el saló-dormitori per poder honrar els seus éssers estimats. Se'ls dóna una petita taxa en concepte de lloguer i entre somriures, ambdues parts saben que la vida continua.

Em sento confús, marejat, deixant-me portar per les estranyes sensacions que desprenen el barri del Kalili", el gran mercat central situat en ple casc antic de la ciutat. Tracto de comprendre la transformació que ha sorgit en aquests mateixos carrers quan a les sis de la tarda els comerciants han deixat els seus llocs per berenar. La tranquil·litat de la posta de sol s'ha transformat en aldarull i bullícia a l'hora del menjar, que es realitza a mitjanit. Això és una festa, en què enfront d'un dia auster es presenta una nit de desenfrè.

L'efecte de la pipa fa estralls, l'olor té tots els símptomes de ser "hatxis" de bona qualitat. Ara estic submergit en l'u i sóc tan sols partícip d'una gran celebració que és reinterpreta cada any a nivell col·lectiu. Al lluny observo unes noies repenjades en una balconada que m'observen amb poc dissimul expressions a meitat camí entre la sorpresa i la curiositat.

Suposo que deuen preguntar-se què fa aquest estranger, situat en aquell bar carregat de tot tipus d'andròmines, il·luminat amb llums de neó, dedicat a observar el personal que discorre invariablement pel carreró adjacent.

Mentre observo la ballarina moure's sensualment mentre executa la dansa del ventre, m'adono que els cànons de bellesa femenina estan molt allunyats del gust occidental. Enfront de la primesa, aquí dominen les formes, exageradament turgents, engruixades, que voregen els cossos a l'estil Rubens.

També el maquillatge resulta exagerat, fins i tot agressiu davant el desmesurat acoloriment de vermells i verds. En fi tot és excés i desmesura fent conjunt amb la multitud d'embalums que pul·lulen al meu voltant.

A Orient no hi ha simplicitat ni inclinació per l'auster, sinó més aviat tendència al recarregament, al majestuós, presa d'un barroquisme que adorna els

Museu Copte del Caire

aspectes lúdics que marquen la vida quotidiana. Mentrestant, els penetrants efectes al·lucinògens em fan caure en un profund somni, que al·ludeix al principi de les sectes místiques medievals, tals com els del "assassin". I de sobte, ho comprenc tot, la droga, les floritures, les dones sensuais, són tan sol les parts integrades d'un mateix objectiu. Es tracta tan sols d'emular a la terra el que per a ells significa el paradís, el sùmmum dels sentits i de les passions. I quina millor manera per fer-ho, sinó a l'època del Ramadà on tot aquesta prohibit. Són l'anvers i revers d'una mateixa moneda en una ciutat viva

Museu Copte del Caire

LES PERSONES GRANS I LES NOVES MÀQUINES

Sofia Gallego, psicòloga i pedagoga

Actualment els ciutadans ens veiem abocats a utilitzar més màquines que anys enrere per a poder fer l'activitat diària. Explicaré una situació que es pot prendre com a exemple. Per a accedir als transports públics moltes vegades ens veiem en la necessitat de fer servir una màquina per a poder treure el bitllet. En els transports urbans gairebé ja no hi ha alternativa. En el tren, en algunes estacions continua havent-hi una taquilla en la qual podem comprar el bitllet; si es tracta de bitllets de llarga distància, la companyia ferroviària fins i tot arriba a penalitzar la compra del bitllet a la taquilla, incrementant-ne el preu en un petit percentatge.

La telefonia en general i la mòbil en particular ha sofisticat els telèfons, que, a més de servir per a telefonar, també tenen moltes altres funcions, o sigui que cada vegada pot resultar més difícil la utilització del mòbil. Només cal pensar en el gran nombre d'apps que intenten fer-nos la vida més fàcil i que no sempre ho aconsegueixen. Així, doncs, no costa gaire veure que cada dia se'ns exigeixen noves habilitats tècniques per a poder tirar endavant en la vida quotidiana. I, a més, aquestes habilitats no s'ensenyen enlloc; cadascú les ha d'aprendre com pugui. Generalment, els més joves es constitueixen mestres de les persones més grans. L'autoaprenentatge també funciona. Aquestes situacions descrites han generat la convicció que les persones grans són negades en la utilització de les anomenades noves tecnologies o les màquines de què parlàvem en el punt anterior. Aquesta convicció es complementa amb una presumpció de signe contrari: que les noves generacions estan especialment dotades per a la utilització d'aquests dispositius. Però, des del meu punt de vista, totes dues són, com a mínim, poc encertades. Avui només tractarem de les persones grans. Deixant de banda les possibles malalties neurològiques, resulta habitual associar el pas dels anys a un progressiu deteriorament cognitiu. Creure que el deteriorament és inevitable duu a no fer gaires esforços: com que la meva edat m'ha posat un sostre, no cal que m'esforci per

aconseguir res... Tot plegat em fa sentir incapaç, encara que no ho sigui. Que l'edat porta un seguit de canvis és inqüestionable, especialment en la manera d'aprendre, que s'alenteix una mica, i a vegades els noms costa que vinguin a la memòria. Siguí com sigui, no tot són inconvenients en la manera d'aprendre de les persones grans; també hi ha alguns avantatges: saber situar la informació en contextos significatius, tenir un vocabulari més ampli, més capacitat per a detectar els motius i les intencions dels altres... També es té més paciència i molta informació personal, cultural i històrica.

Les persones grans estan tan dotades per a l'aprenentatge del funcionament dels nous dispositius com ho poden estar els joves, però sovint la motivació per a aprendre a fer funcionar aparells nous no és la mateixa que la d'ells. La persona gran adopta una actitud passiva que fa pensar en una incapacitat. Contràriament, el nivell de motivació per a l'aprenentatge del funcionament de nous aparells en els joves és molt elevat i els esperona a aprendre molt ràpidament.

Àmbit Maria Corral

Barcelona, abril de 2016

LES ACTIVITATS DE L'ALTERNATIVA

Com ja sabeu l'Alternativa toca dues vessants: la part de Recollida Selectiva Porta a Porta i la Protectora Municipal. Amb la primera activitat, que va ser de fet la primera amb què vam començar a funcionar com a grup, amb la col.laboració de l'alumnat de 8è de primària i l'AMPA, fa temps que ens limitem a poca cosa que és l'estudi anual de quilos i percentatges recollits, i no n'estem gens de satisfets dels resultats d'uns anys ençà. Ja ho hem parlat amb el consistori municipal i estem intentant d'ampliar el grup perquè l'activitat es vetlli d'una manera més plural i genèrica. Ja us anirem informant. I si algú hi vol participar serà benvingut. Per altra banda hi ha el funcionament encara de la Protectora local que des de la candidatura del Ricard Pons ja és municipal.

A la recollida d'animals hi hem dedicat molts esforços i temps. De fet la protectora d'Artesa va ser una de les que va lluitar més coratjosament, amb la participació decidida del nostre alcalde Pere Puiggròs en els Plens del Consell Comarcal, perquè funcionés el CAAC d'Alcanó que és el Centre d'Acollida d'Animals Comarcal, és a dir del Segrià. Després de moltes reunions i bregues es va aconseguir. Els resultats no són els desitjats o els que tots esperàvem perquè el manteniment resulta car pels municipis. Ara no és qüestió de parlar-ne perquè és llarg i avorrit. Però el fet d'haver-nos decepcionat el seu funcionament no vol dir que no sigui necessari ni que ens penedim del temps que hi vam dedicar. El fet és que per posar en marxa el Centre d'Alcanó vam fundar la Plataforma Animalista Terres de Lleida que aplega a totes les protectores de Lleida i comarca que hi volen ser i sobretot que compleixen les lleis de protecció dels animals, com per exemple: no es pot donar un animal en adopció, és a dir no es pot fer transacció (encara que sigui donar o regalar els cadells de la nostra gossa) si no es contempla l'esterilització (art. 11.3). I les protectores ho practiquem encara que sigui cadell. Ja que en aquest cas es paga a l'avançada i s'avisava en el moment oportú, quan té l'edat d'esterilitzar, i no cal pagar res més i això no totes les protectores ho fan. Artesa com el 99% dels pobles del Segrià es va acollir al conveni

d'Alcanó, però portar-hi animals no és gratis. Durant el primer any i mig de funcionament efectiu, cada animal que hi entrava el consell Comarcal havia de pagar 600 euros. Com era de suposar la quantitat d'animals va ser important i el cost també. De manera que el manteniment posava en perill la pervivència del servei. Pel 2016 el consell comarcal va renegociar el preu d'entrada i va aconseguir rebaixar el cost en un 50%, és a dir a 300 euros per gos entrat. Està clar que el pagament de tot plegat surt dels diners que el consell recapta de tots els pobles adherits al conveni de manera que com més gossos hi porta un poble més diners ha de pagar. A la Plataforma se li van encendre les llums d'alerta des del primer moment perquè la gent implicada des de la pràctica vèiem que el manteniment no seria fàcil, i des de la pràctica també vam començar a formar el que en diem Grups Locals de suport a les alcaldies pel tema dels animals abandonats o perduts. El Grup Local s'encarrega d'acollir l'animal a les dependències municipals, mirar si té xip o amo; si té xip es retorna a l'amo, si té amo però no té xip se li facilita que el posi a preus assequibles. També si un animal es pot adoptar es dona en adopció a través d'una protectora de la Plataforma. Tot plegat com podeu suposar evita que entri un excedent d'animals al CAAC, el cost dels quals sobrepassaria amb escreix els diners recollits a raó d'un euro per

Conferència a le escoles d'Artesa de Lleida

habitant i any i posaria en perill el mateix funcionament de l'equipament per no poder-lo mantenir, com va passar durant el primer any i mig i que la premsa ja se'n va fer ressò (denúncia del director del CAAC al Consell Comarcal per impagament).

Però aquesta només és una part del problema, l'altra part és la causa del problema. La causa real del problema no és si es pot pagar o no, sinó per què hi ha d'haver tants animals abandonats, perduts o fugits. Com es pot evitar controlar aquesta caòtica situació?

Hi ha dues maneres: xipant els animals de companyia i esterilitzant-los. Qui no vulgui xipar el seu animal és que no se'n vol fer responsable i per tant no mereix tenir-lo. Qui posi pegues a l'esterilització és que no s'adona de la problemàtica que genera l'excés d'animals (patiment pels animals, per les persones sensibles i per l'economia de tots plegats) o si se n'adona és un insolidari i tampoc mereix tenir animals de companyia perquè la seva deixadesa ens perjudica a tots i a totes. El fet de tenir Grups Locals ha ajudat molt a conscienciar els veïns de la mateixa població, també evita que si un animal es perd a Puigverd ja no faci cap a Artesa, i viceversa, de manera que tots hi sortim guanyat. Hi ha Grups Locals a més de vint pobles de la comarca i es nota. L'entrada d'animals al CAAC ha disminuït i també, com a conseqüència, les despeses. Però també volem anar a la font del problema, a la identificació amb xip i a l'esterilització, per això Plataforma ha començat les Campanyes que ens portaran a poc a poc a avançar en el tema abandonaments i pèrdues d'animals de companyia. A

Artesa vam començar la Campanya de xipatge, que farem cada any, i a Albatàrrec la d'esterilització que es farà cada cop que tinguem la quantitat d'animals suficients per a ser esterilitzats. Ja us ho farem saber per si us interessa. Cal dir que anirà adreçada a femelles en situació de risc de ser prenyades: granges, masies, tancats...i els preus són molt assequibles: 100 euros esterilització i xip de femelles i 50 els mascles. Un altre tema on pensem actuar és en l'educació. Campanyes a les escoles de primària de tinença responsable d'animals de companyia adreçada a nois i noies de 6è de primària. Per això ens

hem posat en contacte amb el CRS (Centre de Recursos del Segrià).

Participació en Festes populars i Setmanes culturals parlant de l'ensinistrament i la socialització dels animals de companyia amb demostració pràctica. Si un animal està ben educat conviu pacíficament amb tothom i no és cap molèstia, així s'evita que fugi o es perdi.

De tot el que s'ha dit es treu la conclusió que l'Alternativa està molt posada en totes aquestes activitats. Funciona doncs com a Grup Local i col.labora amb l'Ajuntament donant en adopció els animals que recull pel poble i terme. Per tant equilibra la balança del pagament pel conveni contret amb el Consell Comarcal. I alhora està dins de Plataforma participant en aquestes engrescadores activitats que d'ací a uns anys confiem que canviïn la fesomia d'un món que, encara avui, està ple de patiment i desesperació. Des d'aquestes planes us demanem que sigueu part activa i positiva en el tema: xipeu i esterilitzeu el vostre animal de companyia, no deixeu que criï: hi ha massa animals que pateixen i amb ells les persones sensibles amb el tema. La solució és fàcil: qui no vulgui o no pugui fer les coses bé que no tingui animals de companyia, que li busqui una nova família que compleixi amb la Llei de Protecció. Tothom li ho agrairà.

"La moral dels pobles i de les persones es demostra segons el tracte que donen als animals."

M. Gandhi

Participació a la Setmana Cultural d'Artesa de Lleida

CRÒNIQUES DEL CF ARTESA DE LLEIDA

Georgina Badia Anglés

Fotos: Partit CF Artesa-CF Corbins; Josep Gallart

CF Massalcoreig 0 - CF Artesa de Lleida 4 (14-02-2016)

El CF Artesa de Lleida va ser un clar mereixedor d'un partit que arribava al descans guanyant per 0-2 i amb clar domini visitant. Després de la represa, el Massalcoreig va sortir amb la intenció d'aconseguir l'empat generant ocasions que no va aconseguir materialitzar. Amb els locals jugant a l'atac, l'Artesa va aprofitar per augmentar el seu avantatge marcant dos gols més i posant el 0-4 final.

Alineacions:

CF Massalcoreig: Montoliu, Condon, Esteve, Teixidó, Tomás, Marc, Guardiola, Jordi, Almirón i Larroya.

C.F. Artesa de Lleida: Costa, J. Liarte, Vidal, Rodríguez (E. Liarte), O. Liarte, Iglesias, Martín, Moreno (Porqueras), Masot (Carrera), Padilla i González (Mir).

CF Montoliu 4 - CF Artesa de Lleida 2 (06-03-2016)

El CF Montoliu i el CF Artesa de Lleida (4-2) van diputar un partit en el qual el vent va afavorir un equip en cada part. El Montoliu va saber aprofitar més les ocasions a la segona meitat per arribar a marcar els quatre gols que li van donar la victòria i que el puguen fins a la setena plaça de la classificació del grup 21 després d'aconseguir tres

victòries en les quatre últimes jornades.

Alineacions:

CF Montoliu: Ruiz, Escolà, Herhar, Arruego, Gayà, Delgado, Lavín, Sánchez, Ungría i Arenas.

CF. Artesa de Lleida: Herrera, O. Liarte, Vidal (Massot), Rodríguez (Porqueras), Iglesias, Martín, Moreno, Carrera, J. Liarte (Mir), Padilla i González (Gallart).

CF Artesa de Lleida 0 - CF Corbins 1 (13-03-2016)

El diumenge dia 13 de març del 2016 el C.F. Artesa de Lleida va firmar la segona derrota consecutiva contra un Corbins que es va emportar els tres punts i va assolir el seu rival en la classificació. Partit sense molt joc en el qual tot semblava apuntar a l'empat sense gols. Apunt d'arribar al descans el Corbins va aconseguir un gol que li permetia anar-se'n amb avantatge al vestidor. Després de la represa, la falta d'encert dels dos equips va continuar, arribant al final amb el mateix resultat que en el descans. C.F. Artesa de Lleida 0- Corbins 1.

Alineacions:

CF Artesa de Lleida: Herrera, O. Liarte, Vidal, Rodríguez, Martín, Carrera, J. Liarte, Massot (Mor), Porqueras (E. Liarte), Padilla i González (Mir).

CF Corbins: Ramos, Calavia, Peiró, Muñoz, Rico, Lafuente, Juan, Hidalgo, Martínez, Marín i Xanuy.

HO HEM LLEGIT A...

Segre, dimarts 5 d'abril de 2016

II Trofeu de Rítmica Vila de Bellpuig ■ El Club Ippon de Bellpuig va organitzar el cap de setmana el II Trofeu de Gimnàstica Rítmica Vila de Bellpuig, de conjunts, amb unes 250 gimnastes de categories baby, prebenjamina, benjamina, alevina, infantil i cadet. A més del club de Bellpuig, hi van participar Agramunt, Alguaire, Artesa de Lleida, Castellans, Llardecans i Lleida.

MOTS ENCREUATS

Miquel A. Navarro

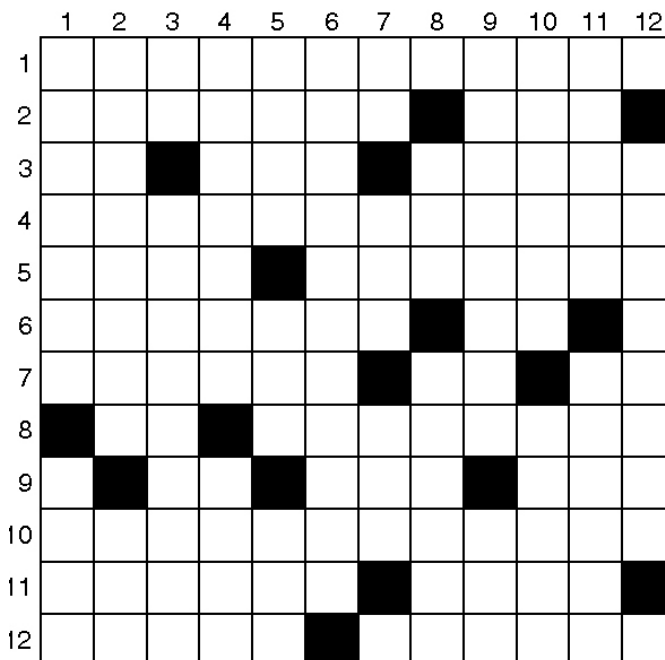
Solució pàgina 35

HORITZONTALS

1. Municipi del Pallars Sobirà. 2. Certs cops d'aire. Al revés, casa de. 3. Dues de romanes. Natural de Rússia. Dona forma de fus. 4. No tingueres espera. 5. Al revés, compro, adquireixo. Himne triomfal. 6. Al revés, deessa olímpica filla de Zeus. Cap i cua del gos. Vocal. 7. Inactiu. Nom de consonant. Transport Terrestre. 8. Certa societat. Al revés, faràs iridiscent. 9. La rodona. H, tal com sona. Arran. Abans del tac. 10. Parentes de les meloneres. 11. Certs camps que recorden la pau. Al revés, un tipus de generació. 12. Proveïts d'ales. Pacte, compromís.

VERTICALS

1. Irònicament, bonica. Més que mar. 2. Trempats, vius. Molt amic del julivert. 3. Consonant doble. Fingiria, amagaria. 4. Desfer, rarificar. Pur, innocent. 5. Certs dies del calendari romà. Eina d'orfebre. Per segona vegada. 6. Sortiràs del son. 7. Pronom reflexiu. Certa enquesta. Pla del nivell. Tona. 8. Xifra romana. Indoeuropeu. Marcir, neulir. 9. Sabres curts i corbats. Nom de consonant. 10. Saures, rèptils. Que conté itri. 11. Al revés, Francesca. Antiga moneda romana. 12. Un angle recte. Relatiu a l'Àsia. Vocal.

ENTRETENIMENTS

PROBLEMA D'ESCACS

Albert Batiste

Solucions a la pàgina 35

En aquest problema podreu veure que un mateix peó pot fer més d'un pas i capturar més d'un peó de l'oposició. És una excepció a la regla general que un peó només pot avançar un pas i capturar un peó de l'oposició.

SOPA DE LLETRES

M. A Navarro i Lluís Gil

SUDOKU

Busqueu els noms de 17 noms de deïtats funeràries egípcies.

O	R	M	A	S	E	L	K	I	S
S	I	O	P	A	T	I	U	J	E
I	C	N	U	M	A	P	T	A	H
B	A	T	O	R	A	E	R	B	L
U	T	U	M	I	M	B	L	A	O
N	E	J	A	H	I	G	U	S	K
A	B	M	K	A	N	E	I	T	U
L	O	E	I	J	O	R	S	E	T
N	S	I	S	G	I	P	I	T	O
K	E	B	O	S	H	O	S	E	T

								4
			7	2	1			5
	2			9		1		8
		3		4				2
2			5		7			
1	4						5	
	5			7	2	4		
3						7		
							8	9

HO HEM LLEGIT A...

Segre, dimecres 30 de març de 2016

ATLETISME ACTIVITATS

La VIII Marxa del Segrià, amb 3.000 participants, un 67% dels quals dones

Enguany sortirà i arribarà al campus de la UdL

X.M.R.

LLEIDA | La VIII Marxa Popular del Segrià, que se celebrarà el diumenge vinent 3 d'abril, espera superar els 3.000 participants, dels quals un 67 per cent seran dones, segons va explicar ahir, durant la presentació d'aquesta activitat atlètica no competitiva, el president del club organitzador Km0 Ponent, Òscar Rodríguez. La zona interior del campus de Cappeda de la UdL serà aquest any el punt de sortida i arribada d'aquesta marxa que inclou tres recorreguts diferents de 14, 21 i 32 quilòmetres. El recorregut més llarg passa per Albatàrrec, la timoneda d'Alfés i Artesa de Lleida.

La passada edició aquest esdeveniment popular ja va assolir els 2.800 participants, i es va convertir així en la més nombrosa de Catalunya. Fins a ahir ja eren unes 1.500 les persones que s'hi havien inscrit, des dels 5 fins als 80 anys. Els inscrits, dels quals un 45% són nous en aquesta marxa, procedeixen d'un total de 90 poblacions de Catalunya. Aquesta edició s'emmarca

TRES RECORREGUTS

Hi haurà tres recorreguts diferents de 14, 21 i 32 km i les edats dels inscrits van dels 5 als 80 anys

La passada edició la Marxa del Segrià va sortir de la canalització.

dins del projecte Marxa.cat, circuit de marxes saludables de Ponent impulsat per Km0 Ponent, que redueix els sucres en els avituallaments i potencia l'alimentació saludable, en aquest cas juntament amb el gremi de forners. Durant la presentació, el vicerector de campus de la UdL Jesús Avilla es va mostrar satisfet per la col·laboració de la universitat en aquest esde-

veniment i va avançar que "en pròximes edicions volem ampliar l'activitat amb una setmana saludable". A més de Km0, la Marxa del Segrià l'organitzen ajuntaments de Lleida, Artesa de Lleida, Albatàrrec i Alfés, amb la col·laboració de Castellars, la UdL i la Diputació. Paral·lelament, Turisme de Lleida organitza un concurs fotogràfic sobre aquesta marxa.

Segre, dimarts 12 d'abril de 2016

Taller d'orelletes. Artesa de Lleida, en la Setmana Cultural, va programar un taller d'orelletes, impartit per Teresina, Beni i Carme, tres mestres en l'art de l'elaboració del popular dolç.

TELÈFONS I HORARIS D'INTERÈS

Ajuntament973 16 71 62
 Assistent social: dimecres alterns.....973 16 73 15
 Correus: dilluns a divendres, 8-10 h, dissabte 8-9h
 Farmàcia.....973 16 72 04
 Veterinari de la Protectora Local:
 Jaume Armengol.....626869516

V3 Hospital Veterinari:.....639367888
 Metge.....973 16 72 91
 Metge urgències: Dies feiners: 15 h – 8 h i els festius
 tot el dia ..973 14 20 29 / 973 14 20 33
 Museu: 973 16 71 62 (Ajuntament, hores convingudes)

SOLUCIONS ALS ENTRETENIMENTS

MOTS ENCREUATS

1. GERRI DE LA SAL. 2. AIRADES. CAL. 3. LX.
 RUS. AFUSA. 4. DESESPERARES. 5. FIRO.
 EPINICI. 6. ARTEMIS. GS. A. 7. ATURAT. PE. TT.
 8. SL. IRISARÀS. 9. O. AC. RAN. TIC. 10.
 CARABASSERES. 11. ELISIS. NINI. 12. ALATS.
 TRACTE.

VERTICALS

1. GALDOSA. OCEÀ. 2. EIXERITS. ALL. 3. RR.
 SIMULARIA. 4. RAREFER. CAST. 5. IDUS. TAS.
 BIS. 6. DESPERTARÀS. 7. ES. EPA. RAS. T. 8. L.
 ARI. PANSIR. 9. ALFANGES. ENA. 10. SAURIS.
 ÍTRIC. 11. CESCO. TRIENT. 12. L. ASIÀTICS. E.

ESCACS

1. D_{xg5+}, R_{d7}; 2. D_{f5+}, R_{d6}; 3. D_{e6++}

SUDOKU

9	1	5	3	6	8	2	7	4
4	3	8	7	2	1	6	9	5
6	2	7	4	9	5	1	3	8
5	7	3	6	4	9	8	1	2
2	8	9	5	1	7	3	4	6
1	4	6	2	8	3	9	5	7
8	5	1	9	7	2	4	6	3
3	9	4	8	5	6	7	2	1
7	6	2	1	3	4	5	8	9

SOPA DE LLETRES

SEKHMET, OSIRIS, ISIS, BASTET, PTAH, SELKIS,
 MONTU, MUT, BES, CNUM, MAAT, ANUBIS,
 SOBEK, SET, NEIT, AMON i TOT.

ENIGMA

Sabeu en quina casa està aquesta data?

Solució a l'enigma del mes passat: A cal Peret del Pere, carrer del Gallart, 32-34

FE D'ERRATES: L'autor de la poesia "*Camí de Llardecans*", publicada a les pàgines 28 i 29 de la Femosa, núm. 280, és Felip Gallart i Fernández i no Joan Ramon París Oró, al qual la vam atribuir per error. Demanem disculpes a l'autor.

PROCESSÓ DE SETMANA SANTA

24 HORES *NON-STOP* SOLIDÀRIES

REALITZACIÓ DE SECTORS DE LA CREUADA D'AMBLA I D'ASSERAMUNT D'ELS FEBALS

CENTENARI DE LES ESCOLES: ESTAMPACIÓ DE MAN

IMATGES D'ACTUALITAT

IMATGES DE LA SETMANA CULTURAL

MASTERCLASS DE ZUMBA

DEMOSTRACÓ DE VEHICLES D'EMERGÈNCIA

TALLER D'AUTOMAQUILLATGE

CAMINADA A L'AERÒDROM D'ALFÈS